

Kalevalaisen Kulttuurin Ystävien tämänsykyiset opintoapurahat.

Kokouksessaan tämän kuun 24 pnä päätti Kalevalaisen Kulttuurin Ystävien johtokunta jakaa itä-karjalaissyntyisille Suomen kuuluisa opiskeleville oppilaille apurahoja seuraavasti:

Ville Mattisen rahastosta:

Esko Arhippaiselle	6.000:—
Viktor Vesaselle	5.000:—
Irja Vaaralle	5.000:—
Mannerin rahastosta Lahja Mannerille ..	1.000:—
Joukamon rahastosta Niina ja Juulia Net- saiselle	2.000:—
Pekka Mattisen rahastosta Mikko Kauko- niemelle	1.000:—
Säätiö "Väinölälle" Pekka Mattisen ja Kontro & Kuosmanen korkojen rahas- tosta	4.000:—

Jaettu apuraha oli 24.000:—

Karjalan Sivistysseuran johto- kunnan kokous.

Kokouksessa, joka pidettiin t.k. 24 päivänä, johti puhetta kauppaneuvos, Ville Mattinen. Hän esitti ennen kokouksen alkua muistosanoja seuramme kunniajäsenen, prof. Väinö Salmisen ja opettaja Vilho Vaaran muistoille. Läsnäolijat kunnioittivat näiden seuramme työssä suuresti ansioituneiden henkilöiden muistoa hetken hiljaisuudella.

Kokouksessa käsiteltiin muun ohessa seuran äänenkannattajan "Karjalan Heimon" asioita, joista mainittakoon, että sen ensi vuoden tilaushinnaksi hyväksyttiin 200 markkaa ja että ilmoitusmaksut vähän kohoavat. Niinikään päätettiin antaa entisen tavan mukaisesti Suomessa oleville varattomille itä-karjalaisille lehden joulunumero ilmaiseksi.

distaahan se pääsemistä hyvän askeleen eteenpäin vapaan yhteiskunta- ja valtioelämän tiellä. Tämä ei tosin vielä edellytä, että saisimme täysin vapaasti puhua kalkista meille tärkeistä asioista taikka kirjoittaa niistä. Sen tajuamme hyvin mekin tässä omassa vaatimattomassa työssämme. Kuitenkin, kaikitenkin edellä kosketellut tapahtumat ovat merkittäviä kohokohtia siinä sekavassa elämässä, jota maailman kansat elävät ja jonka pyörteissä ja mairingeissa omakin kansamme olemassaolonsa puolesta taistelee ja kärsii.

W. Keynäs.

Opettaja Viljo Vaara kuollut.

Opettaja Viljo Vaara.

Vasta nyt kolmen kuukauden kuluttua tuli tietomme karjalaistyössä suuresti ansioituneen Uhtuan pojan Viljo (Vasili) Vaaran kuolema. Hän kuoli Kajaanin sairaalassa viime heinäkuun 30 päivänä ja haudattiin Puolangan Lylykylän tunnelmalliseen vainajain saareen rovasti Ievasen siunaamana. Haudan ääressä puhuivat rovasti Ievasen lisäksi Elias Sirkeinen ja Pekka Harju. Suurin osa paikkakuntalaisia oli vainajaa saattamassa. Vainajan muistolle järjestetyssä tilaisuudessa puhui vielä pastori Väinö Karhumäki ja luettiin Outi Harjun kirjoittama puhe.

Viljo Vaara oli syntynyt Uhtualla huhtikuun 12 pnä 1890. Jo verrattain nuorena miehenä eli nelisenkymmentä ajastaikaa sitten näemme Vasili Vaaran nimen Itä-Karjalan valistustyöntekijäin riveissä. Hän oli kansallisesti herännyt ja tahtoi auttaa heti alusta alkaen sitä työtä, jota seuramme, Vienan karjalaisten liiton nimisenä, aloitti suorittaa vuoden 1906:n lopulla. Kuuluen seuramme kannattajiin, oli hän valmis ryhtymään sen palvelukseen, aloittaen ensimmäisen suomenkielisen opetustyön Karjalassa. Tämä kylvötyö, jonka lyhyen ajan kuluttua kyllä tsaristinen valtiomahti tukahdutti, lankesi sittenkin hyvään maaperään ja opettaja Vaarakin sai iloita myöhempinä vuosina — monien suurten vastoinkäymisten keskellä — korpiraivaustyönsä tuloksista.

Koko elämänsä ajan säilytti Viljo Vaara leppoisaa ja aitokarjalaisen mielensä ja uskonsa hyvän voittoon. Hän jätti itsestään kauniin muiston. Syvin kaipauksin me hänen työtoverinsa, mutta myös laajat karjalaispakolaisjoukot, joille hän oli valmis apuaan ja lohdutustaan antamaan, muistelemme kunnan veljeämme ja epäitsekästä työtoveriamme. Keveänä levätköön hänen tomumajansa heimomaan, Puolangan Lylykylän vainajain saaren mullissa.

Viljo Vaaran läheisen sukulaisen, nimimerkkiä "Pieni-Kovero" käyttävän kirjailijattaren vainajasta kirjoittaman muistokirjoituksen julkaisemme seuraavassa sitäkin suuremmalla syyllä, kun siinä kuvataan toistakin karjalaista merkkimiestä, Homan Puuvilaa. Viimemainittu oli syntynyt Luvarvellä joulukuun 28 pnä 1865 ja kuoli Oulun lääninsairaalassa maaliskuun 25 pnä 1943. Hänet on haudattu Lemppälän hautausmaahan.

Molemmat Karjalan merkkimiehet, toinen vanhan Karjalan talonpoikaisaatelin edustajana ja tietomiehenä, toinen myöhemmän ajan valistustyöntekijänä ja opastajana astuvat elävinä silmiemme eteen. Siksi me hiljennymme kunnioittamaan heitä ja heidän eri aikaista edustamansa väärentämätöntä karjalaisuutta!

Muistikirjoitus kuuluu:

Nousevat mieleeni ne hetket, jolloin sain tuttavustua yhä lähemmin ja lähemmin teihin, nyt jo tästä ajasta läisyyteen siirtyneisiin ystävyksiin, Homan Puavilaan ja Vuuran Vaselleihin, Luvurven mieheen ja Uhtuan poikaan. Kuinkapa voisin unohtaa sen hetken, jolloin näin ensikerran teidän tutustuvan, sillä silloin nosti päänsä minussa teidän elämänne ja vaelluksenne seuraamisen kasvi.

Olin silloin kolmentoista ikäinen ja askartelin taattoni talossa, somassa pirttissämme. Tuossa pirttissä, missä orret, luavosnikat, pättši, kozino, lautšat, pitkät skammit, dubareikat, stolat, stuulat, uhkatkat, koukut, lapiot, säplä ja muut tuike tarpeelliset välineet olivat kuin osa elämästämme. Unohtaisinko vielä vesipuisen, tšujassun, käsiastien, zrinnogon, samovuaran, tšainikan, zaharnitšan, tšaskat, stokanat ja muut. Entäpä sitten kattilat, maitopataset, lypsinkapan, silvilän, sieklat, siitat, ropeet, tšuhuniekat ja sen sellaiset. Unohtaisinko pyhäiset obrazat miesten tšupusta ja naisten sopesta, unohtaisinko rukin kuosalp'ineen ja verkonkuelman haarajalustoineen. Öljylamppu, fenari, tuohukset ja savuava pärevalkea ja pienet nokinenäiset huulilamput. Kaikki te ja paljon paljon muuta kuuluu asiaan nyt mainita sovittaakseni nuo kaksi ystäväystyynyttä manalle mennyttä miestä tutustumisensa alkuvaiheisiin.

Homan Puavila, taattoni, oli kiskonut vaiteliana pinkan hyviä tervuksisia päreitä ja alkoi juuri niitä siirtää pättšinselälle kuivumaan, kun ovi temmattiin auki ja sisään astui outo mies, naapuritaloon majoittunut Uhtuan burlakka, Vuuran Vasellei, Viljo Vaara. Pesin silloin juuri maitopatasia, saviruokkuja, ovensuupöydällä, puurengissä, rokozinavhokolla ja kuumalla vedellä, sillä pestävät olivat uunissa paistetun rahkamaidon jälleltä. Aamupäivällä olin pessyt muiden maidon ja liekan eli peskun kanssa kalkki vaskiesineet kirkkaiksi, vaski-obrazat, vaskikäsiastian, vaskitazan, zrinnogaa vastaavan, vaskisamovaarin, vaskikattilat ja vaskiset keillon punnuksset. Niitä ja niiden loistoisaa kirkkautta olin silloin koko aamun ihailnut ja puhdasta työnloa tuntenut hiljaisesti siitä nauttien ja iloiten. Tähän sieluni loistoon ja kirkkauteen tulla tupsahdit sinä, Uhtuan burlakka, ja ehkä on sillä suurikin vastaanottaja osansa myöhempiä vaiheita silmäiten.

Sinät olit niin sanottu maailman rantojen kiertäjä ja tervehdit omalla tavallasi meitä, ristimättä silmiäsi, kuten yleinen tapa vaati. Astuit reippaasti päreiden sälöistä itseään pudistelevan Homan Puavilan luo ja ojensit kätesi tervehdykseksi. Hätkähdin suorasukaisuuttasi, sillä minun mielestäni sinun olisi pitänyt ristiä silmäsi nyt tänä aamuna ei ainoastaan kirkkaille pyhille obrazoille, vaan kaikille vaskiesineille, puhtaudessaan upeileville. Hätkähdykseni sai minut tarkkaamaan sinua polkkeuksellisenä tulljana ja nilnpä olin silmänä ja korvana teitä kahta seuraten. Oi sitä ihanaa ja autuaallista aikaa kirkkaudessa rypevään esineiden ja kirkkauksista nauttivan sieluni maailmassa, taattoni talossa, esitaattoni rakentamassa pirttissä. Työni ei ollut enää siitä hetkestä aivan tavallista patainpesua, vaan siihen tuli sivumakua ja syrjävivahteita, sillä aina kun sain kappalen puhtaaksi, oli mieleissäni jokin asia miesten keskusteluissa kuin viety päätökseen ja

Vienan Karjalan ensimmäiset suomenkieliset opettajat ja kauppias V. Jeremejeff |v. 1907. Kuvassa vasemmalta lukien opett. W. Vaara, kauppias W. Jeremejeff, opett. Vepsäläinen ja opett. A. Gavniloff.

loppuun käsitelty ja niin pinosin puhtaita patasia ja puhtaita ajatuksia omaan pinoonsa, kumoon hinkalon edustalle, pätäjälevalustolle valahtamaan ja kuivumaan, Lämpöön, kodin lämpöön saattelin tuumailunne, ystäväystyneet, saattelin ne kirkkain otsin ja puhtain mielin, vailla arvostelun ilkeää ottaa tai katkeran kateuden halvinta murua. Ahneesti niitä saattelin linkin ja olin avolmena koko sielussani ennakkoluulottomana, kuin lapsi konsanaan.

Olinhan siihen asti katsonut Homan Puavilaan kuin lapsi isäänsä, kannettuinen taattoonsa ja tajusin siitä hetkestä hänessä jotakin muutakin. Mieleni kaipasi nimetä vieras jollakin erikoisella nimeyksellä, mutta en keksinyt vielä sellaista sopivaa. Korvani kuuli vieraan jutustelevan: »Alka käy pitkäksi. En löydä talosta mitään luettavaakaan. Neuvoivat tänne, että jos täältä löytyisi. Kävisin jo Keljassannekin, strannikka Larin luona ja multa molijoita katsomassa. Siellä olisi kirjoja paljonkin, mutta ne ovat, kuten tiedät niitä uskovalisten kirjoja eikä minusta taida kuitenkaan strannikkaa tähän kylään tulla, niin mitäpä minä heidän kirjoistaan. Kehulvat sinua hyväksi strannikkojen ystäväksi ja auttajaksi. Teet ehkä tuon kaiken siellä molijana olevan maamosi tähden. Sanoivat, että taattosi oli kastettu ja kaksi siskoasi oli myöskin tuossa kasteessa. Ihmekös sitten, jos on ystävä ja auttaja.»

Homan Puavila hymähteli äännettömänä ja kantoi päreet koinolle, jonka korvalla istuva, sinä aamuna vieraaksemme Keljasta tullut, Pienen Homan akka, strannikka ämmöni, pisteli ne pättšinselälle. Anni sisareni jo hääri vastan kanssa lattialta roskia siivoten maamonni ollessa nuorempain lasten kanssa läävässä askareillensa ja veljeni hevosta huoltamassa, vanhimman veljeni ollessa jo ansiotyömaillaan.

Puavila alkoi nyt varsinaisen seurustelunsa ja pyysi vierasta stolan viereen istumaan ja kestitystä vartomaan. Siskoni jo kaatoi vettä vaskisamovaaraan ja asetti sen kiehumapalkalleen pistellen pättšissä loimuavista tulikekäleistä hiliä hillitorveen.

Homan Puavila jutteli nyt puolestaan: »Olisi niitä kirjoja ehkä Prouhoran Iivanalla. Hän kun niitä ahkeroi ja kulettaa oikein Piiteristä asti ja eikä noita ilene jonkun verran Kuismassa Juakossa, jossa koulu on ollut ja jossa opettajat ovat asuneet. Minulla on vain niitä uskovalisten kirjoja.» Näin vieraan suorastaan kärsivän lukemisen puutteesta. Se oli uutta kummaa. Siskoni tosin oli ahkera lukija hänkin ja pilloitteli lukemaansa kirjaa milloin minkin työn taakse, mutta en sentään ollut nähnyt hänen kärsivän sen puutoksesta noin. Sieluuni läikähti suuri ja viaton sääli vierastamme kohtaan.

Homan Puavila Karjalan viimeisiä tietomiehiä.

Mieleeni muistui maamoni häälahja, I. K. Inhan »Kalevalan Laulumailta» ja oitis juoksin sen esille etsimään ja ojensin hämmästellen vierallemme. Se kävi niin äkisti, ettei vieras edes ehtinyt kiittää löydöstäni. Lepsahdin jälleen työni viereen ja siirsin puhtaan padan hinkalolle valahtamaan. Vieraamme kasvoille levisi outo kirkkaus kirjaa selaillessaan. Tuossa tuokiossa hän uteli sen kotimme joutumisen tarinan ja siinä kävi ilmi Homan Puavilan kosintamatkat ja muu siihen asiaan kuuluva lyhyesti ja ytimekkäästi. Ne olivat asioita, joista en ollut tuossa mielessä koskaan kuullut puhuttavan ja niin taas siirrin uuden ajatuksen puhtaan padan kanssa lämpimään palkkaan. Minulla tuntui olevan hirveästi aikaa. Ei ollut nyt kiirettä kivellä eikä huolta huumareilla. Siskoni oli saanut häntä omakohtaista mietittävänsä ja tuumaili ehkä parasta aikaa, että olko vieras ukkomies vain poikamies ja kuunteli ehkä tarkoin sitä seikkaa valaisevia kohtia keskusteluista. Minua hän ei kiirehtinyt työssään, kuten aamullisessa pesussa ja sitä myöten sain olla tavallaan omissa oloissani.

Vaaran Vasselei haasteli hymyten ja tietoviisaana: »En mahda mitään sille kiusaukselle, että olen lukuorja. Minun pitäisi aina saada lukea ja lukea loputtomiin. Seikka on välistä rasittava ja epämiellyttävä, kun sattuu kyliin, joissa ei ole kertakalkkiaan mitään luettavaa.» Silloin nousi taattoni prittimme ikkunan eteen ja viittasi vierelleen vieraamme. Jännittyneenä seurasin tarkkaan mitä taattoni sanoi: »Katsoppa noita lukuisia järviemme saaria. Katso niitä jääkahleissaan», virkkoi hän ja jatkoi: »Katso noita vaaroja, metsiä ja katso kaikkea mitä näet. Katso vaatimatonta viehkoitettua talvitetämme, katso talvista taivastamme. Katso ja lue tuon kirjan lehdiltä luettavasi. Katso tämän kylän ihmisten elosta ja ihmisiä. Katso ja lue kaikkea sitä. Niinkuin saari, kohoama järven tahi meren pohjasta, kuuluu siihen suureen samaan pohjaan, mutta kohoutuma veden rajan yläpuolelle kasvuun ja kukoistukseen, niin on kohokohta ja kohoutuma ihmisten elämän talpaleessakin. On pyhäisiä päiviä, on juhlaa harmaan arjen keskellä, kohoutumana siitä samasta pohjasta, joka aina suurien vesien alla makaa, pääsemättä koskaan selvään päivänvaloon ja vapauteen, muuten kuin noiden korkokohtien välityksellä. Ei ole kahta samanlaista saarta. Ei ole myöskään kahta samanlaista ihmistä. Lue heidän elämästään mitä he kukin ovat, mitä he tahtovat olla ja mitä heidän tulisi olla. Kun Jumalan rakkaus pyhän hengen osallisuudessa koskettaa ihmistä, muuttuu hän käsityksiltään ja katsomuksiltaan. Hänen elämänsä kadottaa harmaan arjen, riähkään painon alaisuuden, ja hän elää ikäänkuin ainaista korkokohtaansa. ainaista saarielämänsä, missä tietää olevansa täydessä turvassa hallowalta, pedoilta ja muilta vahingon tekijöiltä. Hän tietää kyllä kuuluvansa siihen samaan pohjastaan, mitä

muutkin ovat, mutta tietää toisekseen joutuneensa pyhän rakkauden suojeluspiiriin ja vaikutuksen alaisuuteen, saarielämänsä, kuin Keljaansa.»

Näin kuinka vieraamme tarttui kiihkeästi Homan Puavilaa kädestä ja kiitti mitä monisanaisimmin häntä pyytäen ystäväystyistä talonväen kanssa. Heräiskö vieraamme lukuhalu ihmisten elämää kohtaan nyt vai saiko se vain uutta tuulta siipiensä alle? Vein jälleen puhtaan padan hinkaloon. Vein ja mietin taattoni kummaa lukemisen taitoa. Mietin sitä suurella hartaudella ja viattomuudella. Ihastui suuresti siihen ja päätin alkaa oitis tavaamiseni luonnon suuresta kirjasta ja ihmisten elämästä ympärilläni. Oi sitä kirkasta hetkeä taattoni talossa! Oi sitä ihanaa päivää, jolloin on saanut ihmeellisen lukuhalunsa kuin muiden sitä huomaamatta ja aivan toiselle tarkoitettuna! Mikä autuaallinen hengen köyhyys siinä silloin paljasti päänsä ja mikä autuaallinen tietojen maailma kutsui ja vetikään läksyjä saamaan!

Jopas sain viimeisen patasen puhtaaksi ja kopistelin käsistään puurengin ja rokozinavhkon samaan hinkalon mahtavaan loukkoon valahtamaan. Kiirehdin sieppaamaan antamani kirjan ja pillouduin sen kanssa naisten soppeen, siskoni pannes pöydälle talomme parhaita antiinia vieraan kestäytykselle. Siinä lomassa jo keksin Uhtuan burlakan tummain silmäin oudon välähdyksen siskoseni askareita salavhkaa seuraillessaan. Jo keksin senkin, että siskoni häntä poikamiehenä kohteli. Minut valtasi äkkiä halu tietää, mistä johtui, että kaksi vannon vierasta löysi toisissaan jotakin puoleensa vetävää ja lisäksi halusin kiihkeästi keksiä nimen vierallemme. Jopas lehteilin kirjaa ja silmäni osuivat niin monasti ennenkin lukevani kohtaan:

*»Lenti kokko koilta ilman,
yllä ilman, alta taivon,
siipi taivoa sivel,
koprat merta kopraeli;
katselekse, kääntelekse,
liiteleksi, laatelekse,
liiti miesten linnan päällä,
nokalla kolistelevi;
miesten linna rautakatto,
ei siihen sisälle päässyt.*

*Lenti kokko koilta ilman,
yllä ilman, alta taivon,
siipi taivoa sivel,
koprat merta kopraeli;
katselekse kääntelekse,
liiteleksi, laatelekse,
liiti naisten linnan päälle;
naisten linna vaskikatto,
ei siihen sisälle päässyt.*

*Lenti kokko koilta ilman,
yllä ilman, alta taivon,
siipi taivoa sivel,
koprat merta kopraeli,
katselekse, kääntelekse,
liiteleksi laatelekse,
liiti neitten linnan päälle,
nokalla kolistelepi;
neitten linna liinakatto,
jo siihen sisälle pääsi,
liiti linnan ikkunalle,
seinälle selinäsulka,
satasulka salvomalle.*

*Katso parvesta parahan,
tukkapästä turpehinnan,
somahimman sormuiskäistä.
Kenpä sulilla sulovin
senpä kokko kopristavi,
kynsi pitkä piirrättävi,
jok on kaunis kasvannolla
sekä varrelta valittu.»*

Panin kirjan luavosnikalle ja jäin hetkeksi tuijottamaan ensin sisareeni. Ensikerran näin hänen tukkansa niin kau-
niksi. Ensikerran näin hänen vartalonsa somaksi ja muo-
tonsa mukavaksi, näin hänet hienoksi höyheniltään. Kohta
tarkkasin vierasta ja jopas keksin nimetä hänet äsken luke-
mani mukaan: »Teltamoiseksi». Siitäkö syttyi riemu rin-
nassani. Kertasin itseseni: Moinen, moinen mies, ja kiirehdin
kozinolle ämmöni viereen ja utelin häneltä palavin poskin:
»Mitä tarkoittaa »Teltamoinen»? Ämmö keskeytti rukous-
tensa luvun ja laski rukousnauhansa syllynsä, muistuttaen
minulle: »Jo arvasin, että riäkkään uppoat tuon kirjasi kans-
sa. Karstaa ennemmin villoja ja opettele kehräämään niitä
värttinällä, äläkää moisista tuon taivaallista välitä.» Hän näki
ehkä syvän murheen huomautuksensa tähden ja pianpa hän
auttoi lempillintustaan pulasta kuiskaten: »Ennen vanhaan
oli Karpalla neljä kovoa poikaa: Vahalmoinen, Lemmelmoinen,
Ihalmoinen, ja Kalelmoinen. Moinen sana tiesi heldät
kuuluisiksi sulhoiksi tämän taivaan kannen alla ja muutenkin
kuuluisi miehiksi, Jumallen löytömiehiksi. Siitä asti sano-
taan sulhasiksi ruvenneita: Otaltihmoiseksi, Oteltamoiseksi ja
laluissa sanotaan vain Teltamoiseksi. Ei siinä sen kummempia
selitettäviä ole. Riäkkäih uppuon sinun kanssa. Mieti enemmän
uutta oppia ja valmennu kunnan strannikaksi.»

Jopas minä strannikaksi siinä lüssä! Kertasin kilhkeänä:
»Teltamoinen, ole siis vieraamme Teltamoinen, kuitenkin vah-
dit sulhastusmielessä sorjasulkaamme, sillä silmäsi sanovat
sen todeksi.» Te ystävykset joitte silloin tšäijyä mitä lep-
poisimmassa hymyssä ja nyt kuulin Teltamoisen sanovan:
»Se on ihmeellistä, mutta aivan totta, että kustakin kansasta
saa aivan sen käsityksen, kuka ja minkälaisella sielullisella
evästyksellä sitä tarkkaa. Täyden selvyuden saa vain se, joka
elää tarkkaamansa kansan mukana ja luottaa syvältä sen
rahvaan elosvesiä. Paljon on pintapuolisia arvostelijoita, jopa
kuuluisain kirjailijainkin joukossa, mutta kaikki tuo johtuu
vain siitä, kun ei ole tuhlatu aikaa, eikä ole antauduttu
elämään kohteessaan olevaisten parissa. Kun jonduin lukemat-
tomia vuosia kiertämään Venäjän maata, niin siellä selkeni
kansamme elos ja pohja aivan toisena kuin mitä kotopuolella
ollessani. Olin elänyt elämäni nuoruusvuodet syntymäseu-
duilla, elämäni kultaiset vuodet. Miehuuteni meni parhaasta
päästäni sitten suuren Venäjän sylissä. Monenlaisten ihmisten
parissa olen saanut siellä elää. On kuin korvissani soisi suuren
Venäjänmaan mahtava ja mukaansa väkisten riistävä pohja-
sävel, sävel joka pieksää niin hyvän kuin pahan kuohuntaansa
ja tietää siitä molempia löytyvän yllin kyllin rahvaansa elämän
suonesta.»

Homan Puavila siihen lisäsi: »Olen minäkin kaksitoista-
vuotiaasta asti rehvastanut Pietarissa ja sen ympäristössä,
milloin Suomen kautta, milloin Karjalan kautta mataten.
Kun vain itse olen jaksanut olla hyvänä ja tyytyväisenä, niin
kyllä muut ovat minulle tilaa antaneet ja ei ole tarvinnut mis-
sään riidellä. Itsestämme riippuu paljon, mitä muissa näemme
ja koemme. Jos katsomme toisia vesien alaisista onkaloista,
vähässä valossa ja ankealla mielialalla, niin vähänpä silloin
hyvää näemme, mutta jos katsomme multa paljon valon täyt-

täiminä ja korkokohdiltamme, niin löydämme löytösiä, saamme
suuria saalehla.»

Siltä päivästä ystävyystyt kanssamme ja tulit koko perheem-
me hyväksi ystäväksi. Joka päivä kävit kodissamme ja monet
mukavat hetket rupattelit maamonkin parissa niitä näitä
muistellen. Olittehan molemmat samanpuolen kasvateja,
toinen Uhtualta ja toinen Jyväskylästä.

Vierivät viikot, kuluivat netäilt. Ja minkälaiset viikot! Myrsk-
kyä ja mylvintää oli niinä viikkoina. Tuullispää vei minkä
minnekin, jopa repi juurineen pois maasta muutamia yksilöitä.
Hajoitti kansaa kaiken maailman tuuliin. Visokoi etelään,
pohjoiseen, itään ja länteen. Jo luulimme läksi eronneemme
Sinusta, Teltamoinen.

Myrskyn jälkeen selkeni sää kalkkialla. Tapasimme jälleen,
mutta uusissa oloissa ja vallan vieraisissa pirttilöissä. Ei siellä
enää kirkastettu vaski välkänyt eikä rakkaat kotoiset esineet,
mutta sitä enemmän välkähtelivät silmäme, Teltamoinen ja
Sorea sulka. Solmisitte ikiliiton keskenänne ja aloitte yhteisen
elämäne polun poleksimisen. Näin tullt jäseneksi joukkoom-
me ja saatoit merkitä vieläkin enemmän melle kaikille,
mutta ennen kaikkea ystäväillesi Homan Puavilalle. Olittehan
kumpikin jo yhtä ja toista kokeneet ja nähneet ja osaitte
panna arvoa seikalle jos toiselle. Kaiken tarmonne kohdistitte
nuorten opastukseen ja opintielle saattamiseen. Milten voisikaan
arvostaa noita aikoja!

Vierivät vuodet, myrskys jälleen ja siinä myrskysssä kuoli
ystäväsi Homan Puavila. Sinä salarastelit jo silloin ja käsittit
ehkä syvimmin kuoleman otteen ihmispoloisissa. Sitten kiirehti
ajan ratas vauhtiaan ja sinun elämäsi lanka kerittiin loppuunsa.
Muutit pois tästä ajasta ystäväsi luo. Saavutitte elämässänne
ne korkokohdat, joista laajimmin nähdään. Olitte hyviä
lukijoita tavallanne kumpikin ja täydensitte toinen toistanne.
Osatkaa nyt hyvin läksynne Korkean Kaitsemuksen jalkain
juuressa! Loistakoon sielunne ikkietoja ja taltoja ja sitä
armoista hyvää, joka ei ole tästä maasta kotoisin, sillä maa-
maahan, mutta se mikä on hengestä kotoisin, alkutekijäänsä
virtaa ja yhtyy Luojaansa. Olkaa läti muisttetut, pyhien joukossa
lukevaiset sielut, Homan Puavila ja Vuaran Vassele!

»Pleni-Kovera.»

Kirjailija Ilmari K i a n t o poti-
laana Suomussalmen sairaalassa.